

วรรณภา บุญประทีป 2553: การศึกษาชื่อหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) สาขาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ภาววรรณ อยู่เย็น, อ.ด. 269 หน้า

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาลักษณะการสร้างคำที่เป็นชื่อหมู่บ้านและ
กลวิธีที่ใช้ในการตั้งชื่อหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยเรื่องนี้
ได้แก่ ชื่อหมู่บ้านในเขตอำเภอเมืองจังหวัดลพบุรี ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย พุทธศักราช
2475 ซึ่งแบ่งเขตการปกครองเป็น 24 ตำบล 219 หมู่บ้าน จำนวน 170 ชื่อ

ผลการศึกษาพบลักษณะการสร้างคำของชื่อหมู่บ้านตามชนิดคำ 3 ลักษณะ คือ
คำประสม คำสมาสและคำสนธิ ส่วนลักษณะการสร้างคำของชื่อหมู่บ้านตามโครงสร้างชื่อ
หมู่บ้านพบ 3 แบบ ได้แก่ แบบที่1: บ้าน,ชุมชน + ภูมิประเทศ ± (ลักษณะเฉพาะ) ± (คุณสมบัติ)
แบบที่2: บ้าน,ชุมชน + ชื่อเฉพาะ และแบบที่3: บ้าน + ชื่อแสดงชุมชน

ผลการศึกษาพบกลวิธีในการตั้งชื่อหมู่บ้าน โดยพิจารณาจากประวัติความเป็นมาของ
การตั้งถิ่นฐานและความหมายของชื่อหมู่บ้าน 4 ลักษณะ ได้แก่ ชื่อหมู่บ้านที่สัมพันธ์กับสภาพ
ภูมิประเทศ ชื่อหมู่บ้านที่สัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ ชื่อหมู่บ้านที่สัมพันธ์กับตำนาน และชื่อ
หมู่บ้านที่สัมพันธ์กับเรื่องเล่า ส่วนผลการศึกษาวิธีการตั้งชื่อหมู่บ้าน โดยพิจารณาจาก
ความสัมพันธ์ของชื่อหมู่บ้านกับวัฒนธรรมท้องถิ่น พบว่า ชื่อหมู่บ้านสัมพันธ์กับเรื่องต่างๆ
ได้แก่ การตั้งถิ่นฐาน ไกล่แหล่งน้ำ การบอกทิศทางตำแหน่งหรือแสดงลักษณะเด่นของหมู่บ้าน
การเปลี่ยนแปลงลักษณะชุมชน ลักษณะภูมิประเทศแบบพื้นที่สูง ความหลากหลายของพืชพรรณ
ความสำคัญของวัดและศาสนา ความสำคัญของพื้นที่ป่า เกี่ยวกับตำนานและเรื่องเล่า

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก